

Брайковська А. М.

*кандидат економічних наук, доцент
Державний університет інфраструктури і технологій, м. Київ*

Чичкан Ю. М.

*кандидат економічних наук, доцент
Державний університет інфраструктури і технологій, м. Київ*

ВПЛИВ АКАДЕМІЧНОГО КОУЧИНГУ НА ЯКІСТЬ ОСВІТНІХ ПОСЛУГ

***Анотація.** В умовах високої конкуренції викликом для вітчизняних вищих навчальних закладів є актуалізація системи управління якістю освітніх послуг як фактора конкурентоспроможності навчального закладу. Згідно дослідження *Global Education Futures*, основними трендами розвитку освіти на період до 2035 р. будуть: навчання протягом всього життя, прагматизація навчання, нові моделі пізнання, розвиток індустрії покращення когнітивних навичок тощо. Саме тому сьогодні в процесі здобуття освіти гострої актуальності набуває такий інструмент розвитку особистості як коучинг. Запровадження коучингу у систему освіти сприятиме підвищенню ефективності взаємодії у напрямках: «педагог–студент», «педагог–адміністрація», «педагог–педагог».*

Метою «коуч-підтримки» є сприяння адаптації студентів до процесу навчання, покращення академічної успішності, розкриття лідерського потенціалу, допомога у пошуку та підтримці балансу між навчанням та роботою, формування бачення свого професійного (кар'єрного) розвитку тощо.

У статті визначено та проаналізовано вплив академічного коучингу на передумови забезпечення якості освітнього процесу та освітніх послуг вищого навчального закладу. Авторами обґрунтовано можливості практики академічного коучингу позитивно впливати на окремі «неформальні» складові якості освіти.

***Ключові слова:** коучинг, академічний коучинг, система управління якістю, вищий навчальний заклад, освітня послуга, управління конкурентоспроможністю вищого навчального закладу.*

Braikovska A. M.

Chychkan Y. M.

EFFECTS OF ACADEMIC COACHING ON EDUCATIONAL SERVICES QUALITY

***Annotation.** In conditions of high competition, the challenge for domestic universities is the actualization of the quality management system of educational services since it is factor of competitiveness. According to the Global Education Futures study, among the main trends of the development of education for the period up to 2035 are: lifelong learning, pragmatic learning, new models of cognition, development of the industry improving cognitive skills etc. So coaching is becoming relevant as an instrument of personal development in the process of education. The introduction of coaching into the education system helps to increase the effectiveness of interaction in the areas of "teacher–student", "teacher–administration", "teacher–teacher".*

In particular, the goal of "coach support" is to promote students' adaptation to the learning process, improve academic achievements, reveal leadership potential, help in finding and maintaining a balance between learning and working, forming a vision of their professional (career) development, and the like.

The article determines and analyzes the prerequisites of the influence of academic coaching on the quality of the educational process and educational services of the university. The authors substantiate the ability of the practice of academic coaching to positively influence certain "informal" components of the quality of education.

***Keywords:** coaching, academic coaching, quality management system, higher education, educational services, competitiveness management.*

Брайковская А. Н.

Чичкан Ю. Н.

ВЛИЯНИЕ АКАДЕМИЧЕСКОГО КОУЧИНГА НА КАЧЕСТВО ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫХ УСЛУГ

***Annotation.** В условиях высокой конкуренции вызовом для отечественных вузов является актуализация системы управления качеством образовательных услуг как фактора конкурентоспособности учебного заведения. Согласно исследованию *Global Education Futures*, среди основных трендов развития образования на период до 2035 г. в частности: обучение в течение всей жизни, прагматизация обучения, новые модели познания, развитие индустрии улучшения когнитивных навыков и тому подобное. Именно поэтому сегодня в процессе образования острую актуальность приобретает такой инструмент развития личности как коучинг. Внедрение коучинга в систему образования способствует повышению эффективности взаимодействия по направлениям: «педагог-студент», «педагог-администрация», «педагог-педагог».*

В частности, целью «коуч-поддержки» является содействие адаптации студентов к процессу обучения, улучшение академической успеваемости, раскрытие лидерского потенциала, помощь в поиске и поддержании баланса между обучением и работой, формирование видения своего профессионального (карьерного) развития и тому подобное.

В статье определены и проанализированы предпосылки влияния академического коучинга на качество образовательного процесса и образовательных услуг вуза. Обоснована способность практики академического коучинга положительно влиять на отдельные «неформальные» составляющие качества образования.

Ключевые слова: коучинг, академический коучинг, система управления качеством, высшее учебное заведение, образовательная услуга, управление конкурентоспособностью высшего учебного заведения.

Постановка проблеми та актуальність дослідження. Не дивлячись на числені ініціативи у сфері реформування системи вищої освіти України, протягом останнього десятиріччя спостерігалось погіршення якості надання освітніх послуг вищими навчальними закладами (ВНЗ). Про це свідчать результати різноманітних рейтингів та оцінок міжнародних інститутів.

Зокрема, у 2017 р. лише один вітчизняний ВНЗ потрапив до першої 1000 рейтингу World University Rankings, місця у категорії 1000+ отримали чотири українських університети [1].

Одночасно вітчизняні навчальні заклади функціонують в умовах високої конкуренції, кожного року буквально «змагаючись» за майбутнього студента. Відтак, питання забезпечення якості освітніх послуг має розглядатися через призму задоволеності потреб ключових стейкхолдерів навчального процесу, перш за все – студента, якого виш готує для турбулентного ринку праці.

Згідно дослідження Global Education Futures, серед основних трендів розвитку освіти на період до 2035 р. виступають: навчання протягом всього життя, прагматизація навчання, нові моделі пізнання, розвиток індустрії покращення когнітивних навичок тощо [2].

Саме тому сьогодні у процесі здобуття освіти гострої актуальності набуває такий інструмент розвитку особистості як коучинг. Зокрема у багатьох провідних університетах світу для студентів пропонуються послуги академічного коучингу, що передбачають підтримку, допомогу студентам від професійних коучей навчального закладу.

Метою такої «коуч-підтримки» є сприяння адаптації студентів до процесу навчання, покращення академічної успішності, розкриття лідерського потенціалу, допомога у пошуку та підтримці балансу між навчанням та роботою, формування бачення свого професійного (кар'єрного) розвитку тощо.

Огляд останніх досліджень і публікацій. Дослідження наукових статей засвідчило, що теоретичні та прикладні питання академічного коучингу практично не висвітлені у вітчизняних публікаціях.

За кордоном питання застосування академічного коучингу з метою підвищення якості навчального процесу висвітлені у дисертаційних дослідженнях, а також численних науково-практичних рекомендаціях.

Заслуговує уваги наукова робота [3], де автор дослідила вплив практики академічного коучингу на рівень залученості студентів та їхню успішність.

У публікації [4] академічний коучинг розглядається як процес постійного партнерства, що спрямоване на допомогу студентам у отриманні кращих результатів як у навчанні, так і у житті. Ці результати забезпечуються за допомогою індивідуальних коуч-сесій між попередньо підготовленими викладачами (академічними коучами) та студентами. Часто ці студенти мають певні проблеми із адаптацією до навчального процесу або низьку академічну успішність. Також часто студенти мають запит на нові академічні досягнення.

Отже, задачами академічного коучингу є усвідомлення студентами відповідальності за результати життя і навчання, підвищення їхньої мотивації до навчання, ефективності, а також розкриття потенціалу.

Академічний коучинг визначається як специфічний процес взаємодії, в межах якого коуч (у окремих випадках – тьютор, ментор, куратор) шляхом спеціальних, часто наперед розроблених, запитань допомагає студенту засвоїти нові форми знання. [5].

Значна кількість досліджень демонструє важливість особистої взаємодії студентів та представників університету чи коледжу. Відповідно до досліджень [6, 7], відносини студентів із викладачами та персоналом ВНЗ є надійним фактором успішності студентів.

Досить багато досліджень зарубіжних авторів присвячено прикладним аспектам індивідуальної підтримки студентів, зокрема у фокусі уваги – взаємодія факультету та студентів поза безпосереднім аудиторним навчанням [7, 8].

Отже, як засвідчив огляд закордонних публікацій, репетиторство, консультування та наставництво є надзвичайно поширеними службами вищої освіти у провідних ВНЗ. Проте академічний коучинг серед наведеного переліку видів підтримки студентів є порівняно новою практичною сферою.

Питанням забезпечення якості вищої освіти в Україні присвячено значну кількість публікацій. Серед останніх публікацій, присвячених загальним питанням забезпечення якості освітніх послуг у вузах, варто відзначити роботи [9–12].

Заслуговує уваги питання щодо визначення якості освіти, що розглядається у публікації [10]: «Якість освіти, крім кількісних показників, що часто застосовуються, має оцінюватися в обсязі здобутих когнітивних навичок».

Однак, сучасна практика функціонування більшості ВНЗ, крім окремих спеціалізованих досліджень кафедр психології, соціології, фізіології тощо, не передбачає взагалі тісного контакту між викладачами та студентами, зокрема оцінювання рівня когнітивної комунікативно-компетентності студентів. Виняток може бути лише взаємодія кураторів академічних груп та студентів, але повсякчас це спілкування ведеться без апробованих методичних програм, є суто формальним.

Отже, аналіз публікацій засвідчив, що відсутні дослідження щодо можливостей ефективного переходу від формального інституту кураторів академічних груп до практики академічного коучингу, а також – визначення позитивного впливу академічного коучингу на якість освітніх послуг ВНЗ.

Формування цілей статті (постановка завдання). Визначити та проаналізувати вплив академічного коучингу на передумови забезпечення якості освітнього процесу та якості надання освітніх послуг ВНЗ. Для цього мають бути виконані такі завдання:

1) визначення сутності та особливостей академічного коучингу, дослідження практики його використання у закордонних ВНЗ;

2) обґрунтування впливу академічного коучингу на параметри навчального процесу та процесів адміністрування вузу;

3) визначення можливостей впливу практики академічного коучингу на окремі показники якості надання освітніх послуг.

Виклад основного матеріалу дослідження. Вирішення практичного питання підвищення якості освітніх послуг, що надаються вітчизняними ВНЗ, визначається наступними аспектами:

- вимогами Болонського процесу;
- пріоритетами «Стратегії реформування стратегії вищої освіти в Україні до 2020 року»;
- посиленням конкуренції між ВНЗ;
- потребою запровадження систем менеджменту якості у вищих навчальних закладах за міжнародним стандартом ISO 9001:2015.

Відтак науковий та практичний інстрес становить питання: «Яким чином запровадження інноваційної практики академічного коучингу вплине на реальні показники якості освітніх послуг ВНЗ?».

За визначенням Міжнародної Федерації Коучингу (International Coaching Federation, ICF), професійний коучинг – процес партнерства, що стимулює мислення і творчість клієнта, завдяки якому він максимально розкриває особистий і професійний потенціал [13]. Коучинг спрямований на допомогу в досягненні цілей і вирішенні різноманітних проблем у будь-яких сферах людського життя: бізнесі, кар'єрі, освіті, фізичному здоров'ї, міжособистісних відносинах, сім'ї. [14].

Специфічним напрямком, окремою сферою коучингу є академічний коучинг (Academic Coaching). Академічний коучинг – індивідуальний процес, який допомагає студенту актуалізувати сильні сторони та потреби в навчанні, допомогти у створенні нових, конкурентних навичок протягом усієї академічної кар'єри та за її межами.

Куратори (коучі-тьютори) надають студентам академічну підтримку в таких сферах, як управління часом і постановка цілей, синтез досліджень і підвищення кваліфікації. Вони працюють індивідуально зі студентами, сприяють усвідомленню їх

сильних сторін та потреб, розробляють індивідуальний план дій для досягнення поставлених цілей.

У США академічний коучинг розпочав свій розвиток у 2000 р., коли компанія InsideTrack запропонувала послуги коледжам та університетам, що прагнуть підвищити ступінь утримання студентів. [15]. Згодом сотні навчальних закладів за кордоном створили власні внутрішні послуги коучингу.

У той час як інші традиційні ролі в університетах, такі як академічні радники, консультанти, куратори, наставники та викладачі, були концептуально визначені, академічний коуч став новим явищем і досить неоднозначним. Сьогодні сотні вищих навчальних закладів запровадили тренерські моделі, які сильно розрізняються у своїх цілях, підходах та структурі.

Підкреслимо, що найбільш вктивно застосовуються технології академічного коучингу у США. Зокрема навчання в одній із найавторитетніших управлінських шкіл США (Гарвардській бізнес-школі) передбачає застосування коучинг-технологій на кожному із етапів навчання. У країнах ЄС також академічний коучинг спочатку був запроваджений у навчальний процес бізнес-шкіл, пізніше активно поширювався також у технічних ВНЗ.

Отже, коучинг як стиль викладання – це взаємодія, згідно принципів рівноправного партнерства, що сприяє розкриттю потенціалу співробітників, підвищенню відповідальності, мотивації та ефективності в цілому.

Основні завдання та компетенції викладача-коуча:

- 1) активне слухання;
- 2) вміння задавати сильні відкриті запитання;
- 3) допомагати у визначенні мети, складання плану, ухвалення рішення, генерування ідей, перехід до дій;
- 4) сфокусованість на результаті;
- 5) надихати, мотивувати, знімати тривогу і стрес;
- 6) надавати зворотний зв'язок.

Серед актуальних запитів студентів: 1) управління часом; 2) підвищення особистої ефективності; 3) підвищення впевненості в собі та формування моделей комунікацій в колективі; 4) забезпечення життєвого балансу; 5) формування передумов для подальшого успішного працевлаштування.

Запровадження коучинг-технологій у навчальний процес ВНЗ дозволяє суттєво покращити якість навчання, адже:

- коучинг – це інструмент підвищення ефективності взаємодії в системі освіти в цілому, у всіх напрямках: педагог–студент, педагог–адміністрація, педагог–педагог;

- основоположні принципи коучингу забезпечують перехід на новий рівень якості процесу навчання як для викладачів, так і для студентів (завдяки спеціальним коучинговим технікам, що акцентують увагу на цінностях у змісті дисциплін, забезпечують інтерактивність та підвищують залученість в процес, спрямовані на підвищення мотивації та зростання особистої відповідальності за результат;

- технологія коучингу відкриває нові можливості для розвитку майстерності викладачів, зокрема так званих «м'яких навичок» (soft skills), лідерського потенціалу, емоційного інтелекту тощо;

- застосування коучингу дозволяє прискорити процес навчання за рахунок забезпечення глибинної мотивації студента, створення сприятливої атмосфери безпеки та довіри в аудиторії, що сприяє розкриттю творчих здібностей, засвоєнню знань та задоволення від процесу навчання.

Отже, процес коучингу дозволяє студентам, перш за все, зосередитись:

- 1) на навчанні та тих завданнях, проблемах, які вони мають вирішувати;
- 2) на академічних та життєвих цілях, яких вони прагнуть досягти.

Коучинг допомагає студентам, оскільки вони самі визначають чинники, що можуть вплинути на їхній академічний досвід, сприйняття навчального середовища, дозволяючи студентам підвищити самооцінку, рефлексію та постановку цілей.

Модель коуч-сесій являє собою специфічну стратегію навчання, засновану на конструктивному зворотному зв'язку, що використовується академічним тренером для покращення навчання студентів. [16].

Виходячи із завдань дослідження, видається доцільним здійснити огляд проблем, що зараз існують в академічній освіті.

У табл. 1 нижче наведено ідентиціацію ключових проблем вищої школи та їхніх проявів, а також можливих напрямків їхнього подолання.

При цьому визначено можливості академічного коучингу для подолання ідентифікованих проблем.

Таблиця 1

Можливості академічного коучингу у вирішенні ключових внутрішніх проблем вітчизняних ВНЗ

Назва проблеми	Ідентифікація джерел та причин виникнення	Прояв проблеми	Можливі зміни, враховуючи можливості академічного коучингу
1	2	3	4
Відсутність мотивації у студентів до навчання	Висока академічна успішність не гарантує достатню конкурентоспроможність випускника на ринку праці	Формальне навчання, відсутність зацікавленості у предметах, зневіра у своїх силах, низька академічна успішність	Актуалізація глибинних мотивів щодо розвитку (індивідуальних смислів та цінностей)
Відсутність мотивації у викладачів до підвищення якості викладання, саморозвитку	Фактичні витрати часу на дійсно якісну підготовку до навчального процесу у разі перевищують існуючі норми, немає кореляції між реальною кваліфікацією викладача та рівнем заробітної плати	Формальна підготовка до навчальних занять, низький інтерес до сучасних методів навчання, небажання реально підвищувати кваліфікацію	Формування бачення свого професійного розвитку, постановка цілей
Високий рівень бюрократії у вищій школі, забезпечення якості освітніх послуг «на папері»	Діяльність персоналу ВНЗ пов'язана із надзвичайно високим обсягом бюрократії, оскільки офіційне звітування про «результати» стає більш важливим, ніж самі досягнення	Брак часу не дозволяє навіть думати про якість результатів, перебуваючи в безперервному процесі звітності	Проведення командних коуч-сесій для виявлення стратегій розвитку та підвищення особистої відповідальності за результати

1	2	3	4
Відсутність мотивації адміністрації вузу щодо радикальних якісних змін освітнього процесу	Не існує зв'язків між якістю освітніх послуг і обсягами ресурсів, отриманих ним від держави, тому ВНЗ не вмотивовані розвиватися, об'єктивно виконувати самооцінку	Незаінтересованість топ-менеджменту ВНЗ в оновленні матеріально-технічної бази на тлі обмежених фінансових ресурсів	Індивідуальний трансформаційний коучинг + командні коуч-сесії
«Ціннісні проблеми»	Застарілі та формальні підходи до оцінювання якості освітніх послуг	Немає чіткого визначення поняття «якість вищої освіти», тому важко знайти гравця в межах системи вищої освіти, який може змінити існуючі підходи у відповідності до кращої закордонної практики	Трансформаційний коучинг, фасилітаційні тренінги для команди
Надання переваг формальним процедурам контролю та моніторингу якості, ніж безпосередньо тріаді «входи – процеси – виходи»	Повна та послідовна система забезпечення якості надання освітніх послуг в європейському розумінні відсутня в українській освіті	Частково ВНЗ реалізують забезпечення якості у формі процедур моніторингу якості, які виконуються на основі однакових для всіх університетів критеріїв	Впровадження на рівні менеджменту підходів Agile-коучингу

Сьогодні розрізняють низку опосередкованих, але вагомих індикаторів якості освіти як чинника економічного зростання [10]. На нашу думку, наступні складові компоненти варто віднести до так званих «неформальних індикаторів», тобто таких показників, які складно фальсифікувати, їхня відсутність відразу очевидна.

Мова йде про:

- а) інноваційні дослідження у ВНЗ;
- б) внесок викладачів, аспірантів та студентів до світового банку знань;
- в) інтеграція в міжнародні освітні та наукові мережі;
- г) зв'язки із бізнесом.

Виходячи із завдань нашого дослідження, важливо визначити можливості практики академічного коучингу позитивно впливати на окремі складові якості освіти. Ці складові вважаємо «неформальними» – такими, які реально порівняно просто виміряти, їх складно фальсифікувати, вони або мають місце або відсутні.

У табл. 2 нижче наведено узагальнені можливості академічного коучингу забезпечити зазначені «неформальні індикатори», складові якості освіти.

Висновки. Отже, не дивлячись на числені реформи, вітчизняна система забезпечення якості освіти, організації навчального процесу походить із радянського минулого, коли контроль над якістю освіти здійснювався адміністративно-командними методами. Зокрема «інститут кураторства» у більшості державних ВНЗ має суто формальний характер, студенти не можуть розраховувати на дійсно кваліфіковану та якісну допомогу у питаннях адаптації до умов навчання у вищій школі, а також – покращення їхніх академічних здобутків.

Одним із інструментів подолання кризи формальних взаємовідносин «викладач–студент» є запровадження практики академічного коучингу у межах ВНЗ.

На наш погляд, сьогодні особливо актуальним завданням є створення такої культури та практики функціонування ВНЗ, що дозволить:

- а) трансформувати формальний підхід до забезпечення якості освітніх послуг у реальні академічні та наукові результати студентів;
- б) забезпечить підвищення рівня залученості студентів до навчального процесу;
- в) відновить мотивацію викладачів до підвищення кваліфікації, саморозвитку;
- г) сприятиме поширенню ефективних форм взаємодії між студентами та викладачами.

Саме підвищення кваліфікації викладачів та співробітників адміністрації ВНЗ за рахунок коуч-компетенцій дозволить впровадити у навчально-виховний процес нові прогресивні підходи, а саме:

Можливості академічного коучингу впливу на складові якості освіти

«Неформальні» індикатори якості вищої освіти	Яким чином можна виміряти, приклад показників	Можливості академічного коучингу для забезпечення
Інноваційні дослідження у ВНЗ	Кількість патентів, авторських свідоцтв на винахід, ліцензій тощо, зокрема за участю студентів	- Стимулювання культури наукової та інженерної творчості студентів; - перехід від формальних наукових гуртків до реальної партнерської взаємодії «викладач–студент»;
Внесок викладачів, аспірантів та студентів до світового банку знань	Міжнародне визнання наукових здобутків (міжнародні премії та нагороди), публікації у рейтингових фахових журналах, що індексуються наукометричними базами даних	- допомога студентам у формулюванні життєвих, академічних та кар'єрних цілей; - підвищення рівня усвідомлення можливостей студентів; - якісна неформальна допомога у науковій роботі;
Інтеграція в міжнародні освітні та наукові мережі	Успішна участь у міжнародних грантових та степендійних програмах (ООН, ЮНЕСКО, Еразмус+ тощо)	- поширення інформації щодо міжнародних проектів серед студентів; - сприяння та допомога при поданні документів для участі у міжнародних програмах;
Зв'язки із бізнесом	Кількість науково-практичних заходів для студентів та викладачів за участю провідних представників бізнес-спільноти	- підготовка студентів до результативної участі у науково-практичних заходах із представниками бізнесу; - тренування практичних навичок самопрезентації, нетворкінгу; - підтримка талановитих студентів.

- а) розвинути ціннісне сприйняття освітянського процесу як для педагогів, так і для студентів;
- б) забезпечити залученість в процес;
- в) підвищити мотивацію і відповідальність за результат та, як наслідок, якість освітньої послуги;
- г) у результаті – підвищити конкурентоспроможність ВНЗ в цілому.

Відтак пошук оптимального алгоритму запровадження коучинг-технологій у освітній процес ВНЗ є напрямком подальших досліджень.

Література

1. World University Rankings. – [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: https://www.timeshighereducation.com/world-university-rankings/2018/world-ranking#!/page/0/length/25/sort_by/rank/sort_order/asc/cols/stats.
2. Global Education Futures Initiative. – [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://www.edu2035.org>.
3. Jainie D. M. Martinez. Academic Coaching, Student Engagement, and Instructor Best Practices : PhD Thesis, 2015. – [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://scholarworks.waldenu.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=2319&context=dissertations>.
4. Carol J. Carter. Introduction to Academic Coaching. – [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: http://nrocnetwork.org/resources/wp-content/uploads/sites/23/2016/08/Posted_Academic-Coaching-for-Reading-and-Writing-Faculty_NROCwebinar_8.15.13.pdf.
5. Elaine Cox, Tatiana Bachkirova, David A. Clutterbuck. The Complete Handbook of Coaching: London: Sage Publications. – 2010. – 465 p.
6. Habley, Wesley R. Increasing persistence : research-based strategies for college student success / Wesley R. Habley, Jennifer L. Bloom, Steve Robbins.— First edition. — 512 p.

7. Ernest T. Pascarella, Patrick T. Terenzini. How college affects students : a third decade of research. – [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: https://edocs.uis.edu/Departments/LIS/Course_Pages/LIS301/papers/How_college_effects_students_534-545.pdf.
8. Claire E. Robinson. Academic Success Coaching: A Description of an Emerging Field in Higher Education : PhD Thesis / University of South Carolina, Columbia. –2015. – [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://scholarcommons.sc.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=4156&context=etd>.
9. Стратегія реформування вищої освіти в Україні до 2020 року. – [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/gromadske-obgovorennya/2016/18-strategiya-reformuvannya-vishhoi-osviti-20.doc>.
10. Концепція забезпечення якості вищої освіти України. – [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: http://dovira.eu/QA_concept.pdf.
11. Клімова Г.П. Якість вищої освіти: європейський вимір / Г. П. Клімова. // Вісник Національного університету «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого». – 2016. – №1 (26). – С. 203–210.
12. Станкевич І. В. Сутність поняття «якість вищої освіти» в сучасних умовах розвитку / І. В. Станкевич. // Economic Annals-XXI. – 2015. – №9. – С. 60–63.
13. International Coaching Federation. – [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://coachfederation.org>.
14. Спільнота професійних коучів. – [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://icf-ukraine.org>.
15. Bettinger E. The Effects of Student Coaching in College: an Evaluation of a Randomized Experiment in Student Mentoring. – [Електронний ресурс] / E. Bettinger, R. Baker. – 2011. – Режим доступу до ресурсу: <http://www.nber.org/papers/w16881.pdf>.
16. Truijen. K. The Pitfalls of Collegial Coaching / Karin J.P. Truijen // Journal of Workplace Learning. – 2008. – С. 316–326.

References

1. World University Rankings. – [Electronic resource] – Resource access: https://www.timeshighereducation.com/world-university-rankings/2018/world-ranking#!/page/0/length/25/sort_by/rank/sort_order/asc/cols/stats.
2. Global Education Futures Initiative. – [Electronic resource] – Resource access: <https://www.edu2035.org>.
3. Jainie D. M. Martinez. Academic Coaching, Student Engagement, and Instructor Best Practices : PhD Thesis, 2015. – [Electronic resource] – Resource access: <http://scholarworks.waldenu.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=2319&context=dissertations>.
4. Carol J. Carter. Introduction to Academic Coaching. – [Electronic resource] – Resource access: http://nrocnetwork.org/resources/wp-content/uploads/sites/23/2016/08/Posted_Academic-Coaching-for-Reading-and-Writing-Faculty_NROCwebinar_8.15.13.pdf.
5. Elaine Cox, Tatiana Bachkirova, David A. Clutterbuck. The Complete Handbook of Coaching: London: Sage Publications. – 2010. – 465 p.
6. Habley, Wesley R. Increasing persistence : research-based strategies for college student success / Wesley R. Habley, Jennifer L. Bloom, Steve Robbins.— First edition. — 512 p.
7. Ernest T. Pascarella, Patrick T. Terenzini. How college affects students : a third decade of research. – [Electronic resource] – Resource access: https://edocs.uis.edu/Departments/LIS/Course_Pages/LIS301/papers/How_college_effects_students_534-545.pdf.
8. Claire E. Robinson. Academic Success Coaching: A Description of an Emerging Field in Higher Education : PhD Thesis / University of South Carolina, Columbia. –2015. – [Electronic resource] – Resource access: <https://scholarcommons.sc.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=4156&context=etd>.

9. Stratehiya reformuvannya vyshchoyi osvity v ukrayini do 2020 roku. – [Electronic resource] – Resource access: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/gromadske-obgovorennya/2016/18-strategiya-reformuvannya-vishhoi-osviti-20.doc>.
10. Kontsepsiya zabezpechennya yakosti vyshchoyi osvity Ukrainy. – [Electronic resource] – Resource access: http://dovira.eu/QA_concept.pdf.
11. Klimova H.P. Yakist' vyshchoyi osvity: yevropeyskyy vymir / H. P. Klimova. // Visnyk Natsionalnoho universytetu «Yurydychna akademiya Ukrainy imeni Yaroslava Mudroho». – 2016. – №1 (26). – P. 203–210.
12. Stankevych I. V. Sutnist' ponyattya «yakist' vyshchoyi osvity» v suchasnykh umovakh rozvytku / I. V. Stankevych. // Economic Annals-XXI. – 2015. – №9. – P. 60–63.
13. International Coaching Federation. – [Electronic resource] – Resource access: <https://coachfederation.org>.
14. Spil'nota profesiynykh kouchiv. – [Electronic resource] – Resource access: <https://icf-ukraine.org>.
15. Bettinger E. The Effects of Student Coaching in College: an Evaluation of a Randomized Experiment in Student Mentoring. – [Electronic resource] / E. Bettinger, R. Baker. – 2011. – Resource access: <http://www.nber.org/papers/w16881.pdf>.
16. Truijen. K. The Pitfalls of Collegial Coaching / Karin J.P. Truijen // Journal of Workplace Learning. – 2008. – C. 316–326.